

[Sinnbeck.]

Provinsens teaterliv er på mange måder inde i en krise og har brug for enhver hjælp fra nationalteatret. Konkurrencen med fjernsynet gør sig også på teaterområdet gældende, de økonomiske vilkår for provinsens teaterforeninger er vanskelige, og det koster betydelig indsats at holde det levende teater i gang rundt i provinsbyerne. Under disse omstændigheder må det for mig at se være en selvfølge, at det kongelige teater gennem flere forestillinger i provinsen gør, hvad der er muligt for at ophjælpe og støtte provinsens teaterliv. Antallet af forestillinger bør øges, så der kommer et mere rimeligt forhold mellem Københavns og provinsens teatervilkår. Skatteyderne i provinsen betaler dog den største del af det kongelige teaters drift, og det må være rimeligt, at de i højere grad får glæde af nationalteatret.

Undervisningsminister *Jørgen Jørgensens* svar (den 28. august 1961):

I lov af 14. februar 1935 om det kongelige teater hedder det bl. a. i § 2: „Teatrets opgave er som landets nationalteater uden ensidighed at opføre de bedste dramatiske arbejder inden for de 3 kunstarter: skuespil, opera og ballet, såvel af ældre som af yngre, navnlig danske, forfattere og komponister. Dets virksomhed omfatter både hovedstaden og provinsen.“ Loven bygger på den af teaterkommissionen af 1933 afgivne betænkning.

Ved lovforslagets fremsættelse blev der i bemærkningerne til den citerede lovbestemmelse specielt vedrørende forholdet til provinsen udtalt: „Det bestemmes endvidere, at teatrets virksomhed omfatter både hovedstaden og provinsen. Der pålægges herved teatret pligt til at bringe sin kunst ud til landets befolkning ved udsendelse af teatrets repertoiremæssige forestillinger med teatrets kunstnere til provinsens scener. I det af kommissionen opstillede normalbudget regnes indtil videre med ca. 50 provinsudsendelser i sæsonen, idet fremtiden og erfaringen må vise, hvorvidt en udvidelse af provinsvirksomheden bør og kan finde sted.“

Herfra stammer altså det tal på 50 årlige provinsforestillinger, som siden da har

været rettesnoren for teatrets turnévirk-somhed.

I tidsrummet efter 1945 har det kongelige teaters provinsforestillinger svinget omkring 50 pr. år, men det kan oplyses, at man siden dobbeltdriftens indførelse ikke i noget år har været under dette tal, og at man i afvigte sæson i det hele havde 52 forestillinger i provinsen.

Teatret betragter således ikke de nævnte 50 årlige provinsforestillinger som et maksimum, men som et minimum, så meget mere som man kan glæde sig over en meget levende interesse for disse forestillinger rundt i hele landet. Men på den anden side har erfaringerne vist, at det under teatrets nuværende driftsform er meget vanskeligt at komme væsentligt op over 50 forestillinger pr. sæson. Også i erkendelse heraf har teatret arrangeret de årlige sommertourner, hvor en specielt opsat friluftsforestilling i juli måned gæster en række af landets friluftsscener og derved får kontakt med en befolkningsskreds, som i tal i hvert modsvarer og ofte overstiger det samlede publikumsantal gennem turnévirk-somheden inden for sæsonen.

Som det fremgår af ovenstående, har det kongelige teater således i høj grad sin gennem loven fastsatte forpligtelse over for provinsen for øje, og det er min bestemte opfattelse, at teatret gør sit yderste for inden for de angivne rammer at tilgodese provinsens interesser.

Vanskelighederne ved at sende forestillinger ud i provinsen hidrører ikke fra aftenforestillingerne på Kongens Nytorv, men derimod fra prøvearbejdet på nye forestillinger, idet de kunstnere, der er med i prøverne på en ny forestilling om dagen, selvsagt ikke kan sendes ud på turné, medens de udmærket godt kan medvirke om aftenen i de to sceners forestillinger.

Det er således i første række teatrets prøvearbejde, der begrænser turnévirk-somheden, og det kan i denne forbindelse nævnes, at fjernsynets anvendelse af teatrets kunstnere også sætter sig spor i teatrets indstuderingstid for nye forestillinger, idet fjernsynsarbejde i langt højere grad end medvirken i radio stiller krav til kunstnernes arbejdskraft og fysik.

Det har været drøftet at opsætte specielle forestillinger til provinsen. Men for at disse